

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАРАЗІНСЬКІ ЧИТАННЯ: ЛЮДИНА. МОВА. КОМУНІКАЦІЯ

Тези доповідей
XVI наукової конференції
з міжнародною участю

3 лютого 2017 року

Харків 2017

УДК 81 (082)
ББК 81я43
К 22

Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(протокол № 14 від 22 грудня 2016 р.)

Організаційний комітет конференції:

В.Г. Пасинок, доктор педагогічних наук, професор (голова)
Н.А. Оніщенко, кандидат філологічних наук, доцент (заступник голови)
І.С. Шевченко, доктор філологічних наук, професор
В.О. Самохіна, доктор філологічних наук, професор
В.П. Кривенко, кандидат філологічних наук, доцент
О.В. Ребрій, доктор філологічних наук, доцент
С.К. Криворучко, доктор філологічних наук, доцент
О.О. Чорновол-Ткаченко, кандидат філологічних наук, доцент
С.А. Віротченко, кандидат філологічних наук, доцент
П.Т. Гусєва, кандидат філологічних наук, доцент
С.Г. Машенко, доцент
В.С. Барило, А.С. Медведенко, А.В. Каленик (секретарі)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22, майдан Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
факультет іноземних мов, тел. (057) 707-53-43

Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація. : Тези доповідей
К 22 XVI наукової конференції з міжнародною участю. – Х. : ХНУ імені
В.Н. Каразіна, 2017. – 164 с.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам іноземної
філології, методики викладання іноземних мов, перекладу, міжкультурної
комунікації, літературознавства.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів
філологічних спеціальностей.

УДК 81 (082)
ББК 81я43

ISBN 978-966-285-375-9

© Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, 2017
© І.М. Дончик, макет обкладинки, 2017

у семасіологічному значенні та фокалізація різних референтів (безособовий предикат (*il semble*) та *vous*), що у ко(н)тексті виявляється в асиметрії сигніфікату і денотату.

Отже невідповідність у мовленні денотативного і сигніфікативного значень моно- і поліпредикативних висловлень з СС свідчить про інтенціонально-ко(н)текстуальну природу дискурсивного феномена синтаксичної синонімії.

Література

1. Boone A. Dictionnaire terminologique de la systématique du langage / A. Boone, A. Joly. – P. : Harmattan, 1986. – 443 p. 2. Gineste M.-D. De la phrase à la proposition sémantique: un point de vue de la psychologie cognitive du langage / M.-D. Gineste // L'information grammaticale. – P. : Peeters, novembre 2003. – № 98. – P. 48–51.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. Freustié J. La Maison d'Albertine / J. Freustié. – P. : Bernard Grasset, 1977. – 208 p. 2. Vian B. L'écume des jours / B. Vian. – P. : Société Nouvelle des Editions Pauvert, 1998. – 320 p.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЇХ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ

Лукьянова Т.Г. (Харків)

Мистецтво є важливим засобом комунікації між двома чи більше індивідами. Митець не нав'язує свою точку зору, а пробуджує у глядачеві/читачеві власну думку і таким чином здійснює певний вплив на його подальшу діяльність.

Якщо образ є візуальним знаком, то можемо припустити, що він має спільні характеристики з іншими типами знаків, зокрема, мовними. Можна навіть казати про існування особливої «мови» знаків, що є комунікативним засобом, діалогом між автором та аудиторією, у перебігу якого знак вступає у складні комунікативні відносини з інтерпретатором. Процес комунікації залежить від можливості перекласти образотворче повідомлення за допомогою почуттів та розуму людини. Тож, ілюстрація, яку ми розглядаємо у якості матеріалу дослідження, є візуальним образотворчим повідомленням, яке інтерпретатор ймовірно у змозі перекласти хоч і до певної межі, залежно від його розуміння, знання та досвіду спілкування з мистецтвом.

Візьмемо для прикладу серію ілюстрацій під назвою *ARCHICINE* відомого архітектора та ілюстратора Федеріко Бабіні із зображенням арт-будівель, які з'являються у кадрах кінофільмів всесвітньо відомих режисерів. Такий зв'язок вважаємо проявом своєрідної інтерсеміотичної інтертекстуальності між творами образотворчого мистецтва та кінематографа,

що цілком вписується у проголошену постмодерністами тезу про «світ як текст».

Ілюстрація представляє вигаданий та уявний світ технік, стилів та форм; вона є способом розповісти, описати, візуалізувати та зберегти у пам'яті думки, почуття і емоції автора за допомогою багатства різноманітних форм, фігур, ліній та кольорів; вона є образотворчим повідомленням.

Глядач/читач несвідомо формує загальне уявлення про форми, фігури, лінії та кольори, аналізує зображення, створюючи асоціативні взаємозв'язки та смислові/логічні ланцюги. Глядач/читач формує своє загальне враження від ілюстрації в цілому та від її окремих елементів словами природної мови, яка є мовою опису, або метамовою. Глядач/читач бачить в ілюстрації відображення власного світу, а також світу ілюстратора та режисера.

Семіотична інтерпретація ліній, форм та фігур насичена емоційними характеристиками; навіть найпростіші лінії викликають різноманітні почуття, емоції та асоціації. Колір є засобом спілкування, викликає емоції. Кольори впливають не лише на очі, але й на інші органи почуттів: ми відчуваємо смак, запах, температуру, відстань, чуємо звук, відчуваємо на дотик.

Метою дослідження є спроба зрозуміти чи можливо для людини, яка мало знається на кіно та мистецтві, сприймати ідею закладену автором; порівняти особисті загальні враження від досліджуваних ілюстрацій українського глядача/читача та рецензії знаних кінокритиків на відповідні кінофільми; знайти загальне в емоційній оцінці особистих відчуттів щодо ілюстрацій представників англomовної та української культури; проаналізувати можливість навчання інтерпретувати авторську ідею, виражену у формі ілюстрації, за допомогою семіотичних трактовок символіки ліній, форм, фігур та кольорів людей, мало обізнаних у сфері кінознавства.

**КОНЦЕПТ BOOK SCULPTURE
(КНИЖКОВА СКУЛЬПТУРА)
У ДИСКУРСІ МИТЦІВ
(на матеріалі сучасної англійської мови)**
Луньова Т.В. (Полтава)

Концепт BOOK SCULPTURE (КНИЖКОВА СКУЛЬПТУРА) можна віднести до естетичних концептів [1, с. 21], оскільки він є репрезентацією знань мовців про новий вид мистецтва – створення скульптур шляхом вирізьблення зі старих книг. У сучасному англomовному дискурсі для вербалізації цього концепту виникла регулярно відтворювана розчленована номінативна одиниця *book sculpture*. Матеріалом даного дослідження послужили висловлювання сучасних митців про книжкову скульптуру,

Кузьмина В.С., Иванига А.В. ИНТЕГРАТИВНЫЙ ПОДХОД К ОБУЧЕНИЮ ЛЕКСИКЕ	62
Кушніров М.О. ДОЦІЛЬНІСТЬ КОМПАРАТИВНОГО АНАЛІЗУ ІСНУЮЧИХ КЛАСИФІКАЦІЙ МОВНИХ СТРАТЕГІЙ І ТАКТИК	64
Ленська О.О., Ступницька Н.М. ДІАЛОГІЗМ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ	66
Лепетюха А.В. ВІДНОШЕННЯ СИГНІФІКАТИВНОГО І ДЕНОТАТИВНОГО ЗНАЧЕНЬ ПРИ СИНТАКСИЧНІЙ СІНОНІМІЇ У МОВІ І МОВЛЕННІ	67
Лукьянова Т.Г. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЇХ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ	69
Луньова Т.В. КОНЦЕПТ <i>BOOK SCULPTURE</i> (КНИЖКОВА СКУЛЬПТУРА) У ДИСКУРСІ МИТЦІВ (на матеріалі сучасної англійської мови)	70
Маевская Л.Д. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КОМПОНЕНТОВ ДВИЖУЩЕЙСЯ РЕАЛЬНОСТИ – ЕДИНЫЙ КОММУНИКАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС	72
Максименко Л.О. ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПИСЬМОВОМУ ПЕРЕКЛАДІ	74
Мартынюк А.П. БАЗОВЫЕ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ КОГНИТИВНО-КОММУНИКАТИВНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ	75
Матюхіна Ю.В. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ФАТИЧНОЇ МЕТАКОМУНІКАЦІЇ	77